

La cúpula GUSTUM

**PROPOSTA D'ACTIVITAT
EDUCATIVA A PRIMÀRIA**

GUSTUM

L'alimentació és, sens dubte, una necessitat bàsica per als éssers vius, necessiten alimentar-se per viure. Però per a les persones, és quelcom més, és:

1 UNA QÜESTIÓ CULTURAL: produïm i elaborem el nostre menjar segons els nostres costums i tradicions, íntimament lligades al lloc on vivim.

2 UNA QÜESTIÓ SOCIAL: durant els àpats compartim una taula, amb altres persones compartint vivències i experiències.

3 UNA QÜESTIÓ DE SALUT: la dieta que ingerim influeix directament sobre la nostra salut.

La bona taula i la bona cuina, però, són viables perquè tenim bons productes a l'abast. El món rural té un paper fonamental en l'alimentació, ja que és on es produeixen les matèries primeres i on s'elaboren la majoria dels aliments que ens arriben a taula. Tot plegat, un patrimoni del nostre país que cal fer conèixer i valorar.

L'ASSOCIACIÓ LEADER DE PONENT, mitjançant el seu projecte Gustum, presenta aquesta activitat amb la qual vol donar a conèixer i valorar la producció agroalimentària de l'àmbit rural, els productes que s'hi elaboren, el paisatge que generen i quin impacte té el consum d'aquests en la nostra economia i tradicions.

Aquesta proposta d'activitat educativa rep el nom de 'La Cúpula Gustum' per la seva instal·lació central, un espai inflable i semiesfèric que ofereix al públic una experiència visual immersiva per descobrir zones rurals on s'elaboren molts dels productes bàsics de la nostra dieta.

La cúpula GUSTUM

Per apropar-ho als infants, ofereix un material educatiu, complet i adaptable a les diferents realitats escolars, adreçat principalment a alumnes de Cicle Mitjà i Superior de Primària que es compon dels següents recursos didàctics:

1 LA CÚPULA GUSTUM. Es tracta d'un inflable que permet la immersió en una experiència visual 360° per conèixer com, qui i on es produeixen els principals aliments que tenim diàriament a taula, com els làctics, la carn, l'arròs, la fruita i verdura, etc. En concret, la proposta inclou 14 càpsules temàtiques d'aproximadament 5 minuts de duració cadascuna, més una càpsula d'introducció, on s'explica i es posa en situació als visitants. La recomanació és escollir entre 4 o 5 càpsules a projectar per sessió. La projecció està conduïda per un monitor, que fa la presentació i va intervenint segons la necessitat que es vegi en cada moment.

2 JOCS COL·LECTIUS. Per aprofundir en la temàtica, s'ofereixen un seguit d'activitats i jocs, en els quals els infants treballen en grup, interpreten taules i mapes, analitzen i reflexionen sobre diverses problemàtiques, interactuen de forma oral en llengua catalana i anglesa, etc. Les activitats estan dissenyades perquè els mestres les puguin dinamitzar fàcilment a partir d'una explicació i d'uns materials que les acompanyen. Els jocs es poden muntar simultàniament quan s'instal·la la Cúpula, ja sigui al pati, en una plaça o a les aules.

3 GUIA DIDÀCTICA. Inclou propostes d'activitats d'aprenentatge per fer dins i fora de l'aula, que es poden utilitzar com a projecte transversal o com a activitats concretes d'aprofundiment. Està disponible per descarregar en format PDF al web de Gustum.

Característiques de funcionament

La taula que s'observa a continuació mostra les característiques que té l'adquisició d'aquest servei:

Recursos didàctics que s'ofereixen	Destinataris	Nombre total d'alumnes	Durada
1. La Cúpula Gustum 2. Jocs col·lectius 3. Guia didàctica	Alumnes de Cicle Mitjà i Superior	6 grups classe (150 alumnes aprox.)	1 dia

- **LA CÚPULA GUSTUM.** 1 hora lectiva.
- **JOCS COL·LECTIUS.** ½ hora lectiva cadascun.
- **GUIA DIDÀCTICA.** Transversal durant el curs.

Per tant, el funcionament pot ser el següent:

OPCIÓ		1		2		3	
RECURS DIDÀCTIC		Utilitzar només la Cúpula Gustum		Utilitzar la Cúpula Gustum i 2 jocs col·lectius		Utilitzar la Cúpula Gustum i els 6 jocs col·lectius (tots)	
Durada (hores lectives)	Núm. Grups Classe	1h	1	2h	2	3.30h	4
FUNCIONAMENT		1 grup visita la Cúpula Gustum. Quan acaba, entra el següent i així successivament.		1 grup visita la Cúpula Gustum mentre l'altre grup realitza 2 jocs col·lectius. Després s'intercanvien d'espai.		1 grup visita la Cúpula Gustum mentre els altres 3 realitzen els jocs. Cada hora es van intercanviant.	

Característiques educatives

ÀMBITS

- Coneixement del medi
- Educació en valors

COMPETÈNCIES

- Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable.
- Analitzar l'entorn amb criteris ètics per cercar solucions alternatives als problemes.

CONTINGUTS

- Producció agroalimentària rural de Catalunya.
- Dieta mediterrània.
- Activitats econòmiques del territori i sectors de producció.
- Consum responsable i cura del medi.
- Trets demogràfics i econòmics de l'entorn.
- Observació i lectura de dades.

OBJECTIUS

- Conèixer i valorar la producció agroalimentària de l'àmbit rural, els productes que s'hi elaboren, el paisatge que generen i quin impacte té el consum d'aquests en la nostra economia i tradicions.

DESCRIPCIÓ I MATERIALS

El monitor instal·la la Cúpula Gustum a primera hora, i durant el matí els infants van passant en grups d'unes 25-30 persones. A dins es visionen 4 o 5 càpsules dels diferents productes locals que s'intercalen amb intervencions del monitor.

En un altre espai, els infants organitzats en grups de 13 persones màxim (mig grup-classe) van participant en els jocs de forma rotativa. Es requereix que els docents acompanyants ajudin a dinamitzar-los i a mantenir l'organització. A continuació, us afegim una breu explicació de cada joc:

- **DE QUÈ EM PARLES?** definició de conceptes relacionats amb la producció i comercialització alimentària.
- **ON ESTIC?** situació de diferents fotografies d'aliments i densitats de població en un mapa gegant de Catalunya, a partir de la lectura d'estadístiques i mapes.
- **D'ON VINC I ON VAIG?** joc de cartes per conèixer l'origen, el/la productor/a, el punt de venda i un plat típic de diversos productes agroalimentaris del món rural català.
- **COM COMPREM?** cursa de relleus per comprar aliments de forma responsable i posterior anàlisi de dades per valorar les conseqüències de la nostra compra.
- **WHAT'S IN THE MENU?** joc de rol en anglès simulant una interacció en un restaurant Slowfood.
- **QUÈ PASSARÀ?** diàleg en grups reduïts sobre les implicacions d'una situació hipotètica en què la gent que treballa al sector primari abandona la seva feina, i l'elaboració de propostes perquè això no succeeixi.

Característiques tècniques

La **Cúpula Gustum** té una curvatura esfèrica, el teixit és totalment opac i disposa d'una entrada de visitants còmoda i segellada.

MESURES

Mesura inflat exterior (cm): 600 x 370

Mesura inflat interior (cm): 510 x 370

CAPACITAT

35 menors d'entre 3 i 6 anys.

30 menors d'entre 7 i 12 anys.

25 menors d'entre 13 i 18 anys.

ÍNDEX DE CÀPSULES:

0. Introducció i benvinguda	5. Oli d'oliva	10. Bolet i tòfona
1. Productes làctics	6. Mel	11. Peix i marisc
2. Carn	7. Vi	12. Embotits
3. Arròs	8. Fruita i verdura	13. Cervesa
4. Llegums	9. Cereals i productes derivats	14. Fruits secs

ALTRES

Està preparada per ser muntada en un lloc amb aquestes condicions:

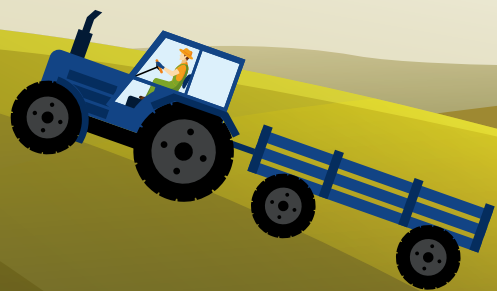
- Recinte interior.
- Que disposi de punt de llum.
- Sala amb dimensions mínimes de 8m d'amplada i llargada i 5m d'alçada.
- Lloc aïllat del soroll.

Impulsors del projecte

Aquest projecte educatiu s'emmarca dins del projecte de cooperació Gustum, liderat per l'**Associació Leader de Ponent** i participat per tots els **Grups d'Acció Local de Catalunya**. Aquests grups treballen a l'àmbit rural amb l'objectiu d'ajudar a generar activitat econòmica al territori. Accions com aquestes ajuden als productors a continuar treballant i vivint en l'entorn rural, i així mantenir l'equilibri territorial. Són grups finançats pel **Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació** i fons europeus **FEADER**.

És objectiu prioritari de Gustum donar valor al producte agroalimentari produït al territori. El projecte Gustum transmet en les seves accions la importància d'aquest producte més enllà de la seva qualitat organolèptica, explicant la vinculació del producte amb el paisatge, l'economia, la cultura i les tradicions del territori, ja que les característiques climàtiques i culturals de cadascun determinen les seves produccions agràries, i conseqüentment les seves elaboracions i productes.

Projecte finançat per:

La cúpula GUSTUM

Associació Leader de Ponent

Consorci per al Desenvolupament del Baix Ebre i Montsià

Associació **DESVOLUPAMENT RURAL INTEGRAL**
ZONA NORD ORIENTAL DE CATALUNYA

Associació pel Desenvolupament Rural de la Catalunya Central

CONSORCI GAL Alt Urgell - Cerdanya

Consorci Intercomarcal d'iniciatives socioeconòmiques

Consorci LEADER PIRINEU OCCIDENTAL

Associació LEADER Ripollès Ges Bisaura

LEADER CAT CENTRAL

LEADER Consorci GAL Noguera / Segrià Nord